

Pagina 28: Rumoer na Zembla-uitzending

Pagina 50: Strijd bij fusieproces DOC Kaas en DMK

Pagina 60: **Stilstand door invoering fosfaatrechten**

Pagina 74: Belemmeringen bij realiseren groeisput

Pagina 86: PAS-wetgeving zet bedrijf op slot

Pagina 92: Opluchting na afschaffing melkquotum

'Invoering van fosfaatrechten komt te vroeg in een nog niet gestabiliseerde markt'

De familie Van der Helm wilde met eigen opfok groeien naar 120 melkkoeien. De bijna 80 'dansende' koeien die de nieuwe vrijloopstal in gebruik namen, kregen via sociale media landelijke roem. Maar fosfaatrechten strooiden zand in de draaiende motor, waardoor de nieuwe stal nog niet volledig wordt benut. 'Het wordt hard werken binnen nieuwe kaders.'

tekst **Diane Versteeg**

Fred van der Helm: 'Fosfaatrechten hadden we Zand in een dra

Bijna 80 koeien genieten van hun plek in het stro in de nieuwe vrijloopstal van Fred (35) en Bianca (35) van der Helm in Dreischor. Op 10 november namen ze de stal in gebruik. Een filmpje dat Bianca van de 'dansende koeien' maakte, werd binnen afzienbare tijd veel gedeeld via sociale media. 'Er kwamen reacties uit het hele land', vertelt Fred van der Helm. 'Veel positieve reacties, maar natuurlijk zitten er ook chagrijnige reacties tussen.' Het tekent Van der Helm dat hij de chagrijnige reacties naast zich neerlegt en liever zijn energie steekt in de koeien en de verbouwing van zijn oude ligboxenstal, waar de koeien tot begin dit jaar minder ruimte hadden. In 2013 startte Van der Helm met de voorbereidingen. 'We maakten een ondernemingsplan met drie op-

ties: een nieuwe stal voor 120 koeien, een uitbreiding van de oude stal of een kleinere nieuwe stal erbij bouwen voor 60 koeien.' Een nieuwe stal voor 120 koeien bracht alle melkkoeien bij elkaar in de stal en de oude stal bood ruimte voor het jongvee en de droge koeien.

Melken in akkerbouwgebied

Eind 2014 waren de vergunningen en de financiering rond en begin maart van dit jaar ging de schop in de grond. Op 2 juli, toen de fosfaatrechten werden aangekondigd, lagen de putten er net in. 'Op dat moment kon ik niet meer terug – als ik dat al zou willen – maar kreeg ik wel een extra en onverwachte beperking te verwerken. Onverwacht, omdat ik erop vertrouwd dat we in Nederland vooral de

grondgebondenheid wilden waarborgen. Dat zie ik in de keuze voor rechten, in welke vorm dan ook, niet terug.'

Het bedrijf ligt midden in een groot akkerbouwgebied, de melkveehouders zijn hier duidelijk in de minderheid. Het stro dat jaarlijks uit de stal wordt gehaald, is een waardevolle meststof voor de akkerbouwers in de omgeving. Voor 2016 heeft Van der Helm zijn grondgebondenheid eenvoudig kunnen regelen door extra grond te huren van een akkerbouwer in de buurt. Deze grond draait mee in de vruchtwisseling van de akkerbouwer. 'Op die manier zijn de grondgebondenheid en duurzaamheid van mijn bedrijf gewaarborgd en ben ik klaar voor de toekomst.' De aankoop van rechten ziet Van der Helm vooral als een extra kostenpost, die

kunnen meenemen in financiering nieuwe stal'

aiende motor

hij anders al eerder zou hebben meegenomen in het bedrijfsplan. Nuchter: 'Een gematigde groei naar 120 koeien paste bij ons en ons bedrijf. Ik vind het vooral jammer dat het ons als sector niet is gelukt om het hoofd koel te houden en met beleid te groeien.'

Gedeelde verantwoordelijkheid

Van der Helm ziet hier een gedeelde verantwoordelijkheid van de sector en de overheid. 'Achteraf is het natuurlijk makkelijk praten, maar juist door de onzekerheid over mogelijke regelgeving en rechten die toch in meer of mindere mate boven de sector hingen, kozen ook veel ondernemers ervoor om koeien aan te houden of aan te kopen. Juist daardoor is de groei aan het begin van dit jaar zo

groot geweest en zijn we volgens mij door het fosfaatplafond geschoten.'

De keuze voor de invoering van rechten is dan ook te vroeg gemaakt, vindt Van der Helm. In zijn heldere analyse van de markt klinkt hij strijdbaar: 'Veel ondernemers moeten op basis van de Melkveewet voor de groei ten opzichte van 2014 nog grond verwerven of dieren afvoeren. Melkveehouders die technisch minder goed draaien, zullen bij deze prijzen misschien stoppen. Ook vraag ik me af of er voldoende opvolgers zijn voor de huidige vergrijzende boerenpopulatie.'

Hij ziet wat dat betreft nog voldoende vrijkomende ruimte in de toekomst, maar het is nog steeds afwachten of fosfaatrechten verhandelbaar worden en tegen welke prijs. 'Die onzekerheid is het verve-

lendst. Geluiden in de markt dat rechten ongeveer 4000 euro per koe gaan kosten, betekenen voor mij een extra investering van twee ton. Daar heb ik in mijn financiering geen rekening mee gehouden.' Met het huidige aantal koeien en de nieuwe stal ziet Van der Helm de toekomst positief tegemoet, maar het wordt wel hard werken binnen nieuwe – en nog onduidelijke – kaders.

'Ik heb voor deze stalinrichting gekozen om de dieren gemakkelijk oud te laten worden. Ik hoop dat we binnen de fosfaatrechten wat ruimte krijgen om jongvee en koeien uit te kunnen ruilen, waarbij ik minder jongvee wil aanhouden en de melkgift per koe nog wat kan opschroeven. We moeten zeker weer naar 10.000 liter per koe kunnen groeien.' |